

บทที่ 4 ผลการวิจัย

จากการศึกษาบทบาทของสถานีโทรทัศน์ ช่อง 11 ลำปาง กับการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชาวบ้านล้านนา สามารถจำแนกข้อมูลได้ 3 ส่วน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 บทบาทของ สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ลำปาง ในการผลิตรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชาวบ้านล้านนา

จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์บุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องในการผลิตรายการที่มีเนื้อหาส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้าน คือ

1. ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง
2. หัวหน้าฝ่ายควบคุมรายการสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง
3. หัวหน้าฝ่ายผลิตรายการสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง
4. หัวหน้าฝ่ายช่างเทคนิคสถานีโทรทัศน์ ช่อง 11 ลำปาง
5. ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ท้องถิ่น
6. เลขานุการสภาวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง

จากการสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวพบว่า

บทบาทของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชาวบ้านล้านนาเท่านั้น สถานีฯ ต้องมีภารกิจอย่างอื่นตามเป้าหมายหลักของทางราชการ คือ การเผยแพร่ข่าวสารของส่วนราชการ การให้ความรู้ ความบันเทิง แก่ประชาชนตามนโยบายของรัฐที่สถานีต้องปฏิบัติตาม จึงไม่สามารถนำเสนอรายการที่ส่งเสริมวัฒนธรรมแต่เพียงอย่างเดียวได้ แต่อย่างไรก็ตามการส่งเสริมเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้น สถานีฯ ได้ปฏิบัติอยู่แล้วเนื่องจากเป็นนโยบายหนึ่งของทางราชการเช่นกัน เพียงแต่อาจจะไม่โดดเด่นมากนัก

การผลิตรายการหรือการนำเสนอรายการที่เป็นการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น สถานีฯ ได้พยายามส่งเสริมในเรื่องนี้เสมอ แต่ในสัดส่วนที่ไม่มากนัก เพราะต้องเฉลี่ยให้กับเรื่องอื่น ๆ ที่สำคัญเช่นเดียวกัน ส่วนมากจะขึ้นอยู่กับนโยบายและงบประมาณ เช่นเมื่อรัฐมีนโยบายส่งเสริมวัฒนธรรม เมื่อปีรณรงค์วัฒนธรรม ปี 2538 รัฐก็จะจัดสรรงบประมาณส่วนนี้มาทางสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) เพื่อให้สถานีฯ นำไปผลิตรายการที่มีเนื้อหาที่จะส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นได้ แต่ในปี 2539-40 นี้สถานีโทรทัศน์ส่วนกลางดึงเวลาจากส่วนท้องถิ่นไปมาก ทำให้

สถานีท้องถิ่นมีสัดส่วนเวลาน้อยลง ตลอดจนงบประมาณจำกัด และนโยบายก็เปลี่ยนไปรณรงค์เรื่องการส่งเสริมประชาธิปไตยมากกว่า ทั้งนี้ ไม่ได้ทอดทิ้งภาระหน้าที่ทางด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น เพียงแต่สัดส่วนจะน้อยลง

ส่วนฝ่ายผลิตจะไม่มีสัดส่วนที่แน่นอนว่าในแต่ละปีจะมีเนื้อหาประเภทใด ขึ้นอยู่กับนโยบายและงบประมาณของกรมประชาสัมพันธ์ที่จะส่งมาให้สถานีฯ โดยตั้งแต่ปี 2537 เป็นต้นมา จะมีการรณรงค์เรื่องวัฒนธรรม สถานีฯ จะได้รับงบประมาณจากสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) ใ้กับในการผลิตรายการแก่สถานีฯ ซึ่งจะได้รับต่อเนื่องมาจนถึงปีนี้ (2540) จึงสามารถผลิตรายการที่มีเนื้อหาส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาได้บ้าง เนื้อหาที่จะนำมาผลิตเป็นสารคดีก็จะเน้นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนในภาคเหนือ 8 จังหวัด เกี่ยวกับประเพณีประจำจังหวัด วิถีชีวิตเด่น ๆ ของแต่ละจังหวัด เช่น การทอผ้า เลี้ยงหม้อ ห่อม การตานก้วยสลาก หรือชีวิตบุคคลเด่น ๆ วัฒนธรรมที่ได้รับการยกย่อง โดยที่จะยึดหลักเนื้อหาวัฒนธรรม 11 ข้อ ที่สวช.กำหนดมา แต่ไม่เน้นเรื่องในเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ ต้องใช้หลักการว่า เนื้อหาใดมีในท้องถิ่น และสามารถนำเสนอได้ไม่ยาก ก็จะสามารถนำมาเสนอได้ เนื่องจากงบประมาณของสถานีฯ มีจำกัด

สรุปได้ว่า สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง เป็นสถานีของส่วนราชการ มีบทบาทในการให้ความรู้ ความบันเทิง และเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข่าวสารของรัฐไปสู่ประชาชนเป็นหลัก ไม่สามารถมุ่งเน้นในการนำเสนอรายการที่มีเนื้อหาส่งเสริมวิถีชีวิตภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา แต่เพียงประการเดียวประกอบกับนโยบายที่มีการเปลี่ยนแปลงตามความเห็นชอบของรัฐในแต่ละปี ทั้งงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ทำให้สัดส่วนการผลิตหรือนำเสนอรายการที่มีเนื้อหาส่งเสริมวิถีชีวิตชาวบ้านล้านนาลดน้อยลง

อย่างไรก็ตาม ในปี 2539-2540 สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ก็ยังสามารถผลิตรายการ ที่มีเนื้อหาส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา ได้บ้าง โดยอาศัยงบประมาณจากสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) เนื้อหาที่นำมาผลิตจะมีลักษณะเป็นสารคดี เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับคนใน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยยึดหลักวัฒนธรรมทั้ง 11 ข้อ ที่สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) ได้กำหนดมาซึ่งก็จะไม่เน้นเรื่องวิถีชีวิตและภูมิปัญญาพิเศษอีกเช่นกัน

รายการที่ สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง ได้นำมาเผยแพร่ออกอากาศในช่วงของสถานีคือ 16.00-18.00 น. วันจันทร์-ศุกร์ นั้น มีรายการต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. รายการสารพันข่าว ออกอากาศเวลา 16.00-16.10 น. ทุกวัน เป็นรายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง ผลิเองมีเนื้อหาเกี่ยวกับการประกาศรับสมัคร การประกวดราคา และ ข่าวบริการจากหน่วยงานราชการและเอกชนต่าง ๆ ในภาคเหนือตอนบน โดยเป็นการบริการเพื่อเผยแพร่ข่าวสารของหน่วยงานราชการให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ ไม่มีลักษณะของรายการที่มีเนื้อหาส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา

2. รายการเกมท้าดวล เป็นรายการของผู้เช่าเวลาจากบริษัท Cap Communication ซึ่งเป็นบริษัทเอกชนท้องถิ่น โดยมีนายภราวุธ เล็กประเสริฐ เป็นกรรมการผู้จัดการรายการเกมท้าดวลแพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง เวลา 16.00-17.00 น. ทุกวันพุธที่ 4 ของเดือน

ลักษณะรายการเกมท้าดวล เป็นลักษณะของรายการเกมสโว์ มีวัตถุประสงค์ของรายการเพื่อความสนุกสนาน แต่จะมีการเน้นเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเรื่องราวของท้องถิ่นในช่วงของคำถามที่ใช้ถามผู้เข้าแข่งขัน จะให้เรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ที่สำคัญ เช่น โบราณสถานต่าง ๆ สนับสนุนภาษาคำเมือง ด้วยการใช้พิธีกรผู้ช่วยเป็นชาวเหนือ คือ คุณวิหุร ใจพรหม นักร้องเพลงตลกคำเมือง ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีของประชาชนในภาคเหนือ

รายการเกมท้าดวล จึงเป็นรายการประเภทบันเทิงที่มีเนื้อหาสาระส่งเสริมวิถีชีวิต และภูมิปัญญาชาวบ้านในด้านของประเพณี ภาษาและสถานที่สำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ล้านนา

3. รายการเวทีองค์กรกลางสัญจร ออกอากาศทุกวันจันทร์และอังคาร เวลา 16.10-17.00 น. เป็นรายการสนทนาเกี่ยวกับการเลือกตั้งปี 2539 ส่งเสริมความรู้ด้านประชาธิปไตยและเชิญชวนการเลือกตั้ง โดยรายการที่สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ผลิตรายการขึ้นเอง และ ยกเลิกเมื่อการเลือกตั้งสิ้นสุดลงจึงมิใช่รายการที่ส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. รายการศิลปินนรธา ออกอากาศทุกวันอังคารที่ 4 ของเดือน เวลา 17.05-17.30 น. เป็นรายการของผู้ดำเนินรายการท้องถิ่นโดย อาจารย์ศักดิ์ รัตนชัย อาจารย์ประจำสถาบันศิลปวัฒนธรรมโยนกมีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีพื้นเมืองของชาวเหนือในด้านดนตรี ระบำ ฟ้อนรำ จึงเป็นรายการที่มีลักษณะส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ถูกยกเลิกจากผังรายการ เมื่อ สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ไม่มีนโยบายสนับสนุนรายการที่ไม่สามารถจ่ายค่าเช่าเวลาได้เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด ทั้งนี้ตั้งแต่เดือนมกราคม 2540 เป็นต้นไป

5. รายการวัฒนธรรมสัมพันธ์ออกอากาศทุกวันพุธที่ 2 ของเดือน เป็นรายการของผู้ดำเนินรายการท้องถิ่นโดย อาจารย์ประดิษฐ์ สรรพช่าง อาจารย์ประจำสถาบันศิลปสถาบันราชภัฏลำปาง มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบอกเล่าและสนทนากับผู้ร่วมรายการถึงวิถีชีวิตของคนที่บ้านผสมผสานกับวิถีชีวิตของคนในสังคมเมืองรวมทั้งเทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถนำไปใช้ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมความเชื่อและวิถีชีวิตดั้งเดิมได้ จึงเป็นรายการที่ส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านท้องถิ่น แต่ถูกยกเลิกรายการตั้งแต่เดือนมกราคม 2540 เป็นต้นไป เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณ

6. รายการของดีประถมศึกษา ออกอากาศวันพุธที่ 3 ของเดือน เวลา 17.05-17.30 น. เป็นรายการของกองการประถมศึกษา จังหวัดลำปาง โดยอาจารย์ศรัณูตร จนาศักดิ์ อาจารย์จากสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดลำปาง มีลักษณะเป็นการประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าและผลงานของครูและนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดลำปางและใกล้เคียงไม่มีลักษณะของการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น และถูกยกเลิกรายการเมื่อเดือนมกราคม 2540 เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณ

7. รายการราชภัฏลำปางสร้างสรรค์สังคม ออกอากาศทุกวันพุธที่ 4 ของเดือน เวลา 17.05-17.30 น. เป็นรายการของสถาบันราชภัฏลำปาง มีลักษณะเป็นการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการรับสมัครนักศึกษาและผลงานทางวิชาการของอาจารย์และนักศึกษา ไม่มีลักษณะของการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา รายการนี้ถูกยกเลิกไปในเดือนมกราคม 2540 เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณ

8. รายการเพื่อนคุณหนู ออกอากาศทุกวันพฤหัสบดีที่ 1 และ 3 ของเดือน เวลา 17.05-17.30 น. เป็นรายการที่ถ่ายทอดจากสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ กรุงเทพฯ มีเนื้อหาส่งเสริมกิจกรรมความคิดสร้างสรรค์และทักษะของเด็กในช่วงปฐมวัย ไม่มีลักษณะของการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น

9. รายการกองทัพอากาศของท่านออกอากาศทุกวันพฤหัสบดีที่ 4 ของเดือน เวลา 17.05 - 17.30 น. เป็นรายการของกองทัพอากาศ มีลักษณะเป็นการประชาสัมพันธ์ข่าวสารและกิจกรรมของกองทัพอากาศ ไม่มีลักษณะของการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา

10. รายการอย่างนี้เอง ออกอากาศทุกวันศุกร์ที่ 1 และ 4 ของเดือน เวลา 17.01 - 17.30 น. เป็นรายการของผู้เช่าเวลา โดย นางสาวเชิญจิต มนเทียรณณี มีลักษณะการนำเสนอเรื่องที่เกิดขึ้นกับ

เทคโนโลยีสมัยใหม่และนวัตกรรมใหม่ที่เข้าสู่การดำเนินชีวิตของประชาชนทั่วไป ไม่มีลักษณะของการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชาวบ้าน รายการนี้ได้ยกเลิกสัญญาเช่าเวลาของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2540 และย้ายไปเช่าเวลาจากส่วนกลาง คือสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์แทน

11. รายการพื้นบ้านล้านนา ออกอากาศทุกวันเสาร์ที่ 4 ของเดือน เวลา 16.00-17.00 น. เป็นรายการที่สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ผลิตขึ้นโดยงบประมาณของสถานี มีเนื้อหาเกี่ยวกับการนำเสนอละครขอ ซึ่งเป็นการละเล่นพื้นบ้านทางภาคเหนือ โดยคณะขอต่าง ๆ ในภาคเหนือตอนบน หมุนเวียนกันมาแสดงสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จึงเป็นรายการที่ส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชาวบ้านล้านนา แต่ถูกยกเลิกรายการนี้ในเดือนมกราคม 2540 เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณ

12. รายการสารคดีรอบบ้านล้านนา ออกอากาศทุกวันพฤหัสบดีเวลา 17.05 -17.30 น.รายการนี้เป็นงบประมาณการดำเนินงานของสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติที่จัดสรรงบประมาณให้แก่กรมประชาสัมพันธ์จำนวน 3,000,000.00 บาท โดยสถานีวิทยุโทรทัศน์ที่อยู่ในการควบคุมของกรมประชาสัมพันธ์ นำไปจัดสรรเพื่อผลิตรายการเป็นรายการสารคดีหรือรายการใด ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรม เริ่มออกรายการครั้งแรกเดือนกุมภาพันธ์ 2540

สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จึงนำงบประมาณส่วนดังกล่าวมาผลิตรายการสารคดีรอบบ้านล้านนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่และนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่นในเขต 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน คือ แพร่ น่าน ลำปาง พะเยา เชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน และแม่ฮ่องสอน

รายการสารคดีรอบบ้านล้านนา จึงเป็นรายการที่มีเนื้อหาส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชาวบ้าน

13. รายการกำเมือง กำฝรั่งของฮักของขาง (ของรักของหวง) เป็นรายการที่ออกอากาศทุกวันศุกร์ที่ 1 และ 4 ของเดือน เวลา 17.05-17.30 น. วัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนท้องถิ่นหันมาสนใจภาษาพื้นเมือง ในรูปแบบของภาษาต่างประเทศ โดยใช้การแสดงละครด้วยภาษาพื้นเมืองเป็นสื่อในการแปลภาษาพื้นเมืองให้เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อให้ชาวภาคเหนือได้ภูมิใจ และสามารถเข้าใจสำนวนภาษาอังกฤษเป็นภาษาพื้นเมืองได้

รายการกำเนิดของคำฝรั่ง ของฮักของชาว จึงเป็นรายการที่มีเนื้อหาในการส่งเสริมวิถีชีวิตและ ภูมิปัญญาทางด้านภาษาพื้นเมือง

14. รายการข่าวท้องถิ่น ออกอากาศทุกวันจันทร์ - อาทิตย์ เวลา 17.30-18.00 น. มีลักษณะเป็น การนำเสนอข่าวกิจกรรมและความเคลื่อนไหวของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยทั่วไปทั้งด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และกีฬา ผลิตรายการโดยฝ่ายข่าวของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ไม่มุ่งเน้นการเสนอข่าวด้านการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนาเป็นพิเศษแต่ ประการใด

15. รายการโลกใบจิ๋ว ออกอากาศเวลา 16.10-16.30 น. ทุกวัน เป็นรายการที่สถานีโทรทัศน์ แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง รับผิดชอบถ่ายทอดมาจากสถานีแม่ข่ายคือ ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงความสามารถของเด็ก ๆ การให้ความรู้เรื่องธรรมชาติ และ กิจกรรมเสริมทักษะสำหรับเด็ก ไม่มีเนื้อหาของการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา

สรุปได้ว่า ในระหว่างเดือนตุลาคม 2539 - กันยายน 2540 ช่วงเวลา 16.00-18.00 น. ซึ่งเป็นเวลาของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง นั้น ในช่วง 4 เดือนแรก มีรายการที่มี ลักษณะส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชาวบ้านทั้งหมด 5 รายการ และยกเลิกไปเหลือรายการที่มี ลักษณะส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชาวบ้านดังกล่าวเพียง 3 รายการ เนื่องจากปัญหาเรื่องงบประมาณ ดังนั้น สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง จึงมีบทบาทในการเป็นผู้เลือกผลิต และเผยแพร่รายการที่มีลักษณะส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยมีเงื่อนไขสำคัญคือ งบประมาณ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการผลิตรายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ต่างมีผลกระทบต่อการดำเนินการผลิตรายการและการเผยแพร่รายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ

1. ปัจจัยภายใน ได้แก่

1.1 ด้านนโยบาย การจัดการองค์การและการบริหารงานของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง

จากการศึกษาพบว่านโยบายที่สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง ถือหลักปฏิบัตินั้น มาจากหน่วยงาน 2 ส่วน คือ ส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น นโยบายที่รับมาจากส่วนกลางนั้นจะเป็นนโยบายหลักในการดำเนินงาน ซึ่งรับมาจากกรมประชาสัมพันธ์ มี 9 ข้อ คือ

1. ปฏิบัติหน้าที่เป็นสื่อกลางในการโฆษณา และเผยแพร่นโยบาย กิจกรรม ความมุ่งหมายในการดำเนินงาน รวมทั้งผลงานความก้าวหน้าของรัฐบาล และหน่วยราชการต่าง ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีให้มีขึ้นระหว่างประชาชนกับรัฐบาลและระหว่างประชาชนกับประชาชน โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาคภาคเหนือ

2. ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นสถาบันที่ให้บริการข่าวสารของทางราชการ และข่าวสารอื่น ๆ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุข รวมทั้งความรู้อื่น ๆ และความก้าวหน้าในวิทยาการใหม่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่การดำรงชีพของประชาชนให้แก่สื่อมวลชนอื่น ๆ และประชาชนทั่วไป

3. ดำเนินงานจงใจประชาชนโดยเฉพาะชนกลุ่มน้อยในภาคเหนือ ให้มีความเข้าใจในนโยบายของรัฐบาลและมีความจงรักภักดีต่อรัฐบาล ต่อประเทศชาติ และสถาบันพระมหากษัตริย์

4. ดำเนินงานต่อต้านการโฆษณาชวนเชื่ออันเป็นการบ่อนทำลายและเป็นภัยต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติ

5. ส่งเสริมความรู้ด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยและสนับสนุนรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณีอันงดงามของชาติ รวมทั้งส่งเสริมด้านกีฬาแก่ประชาชน

6. เป็นนายทะเบียนวิทยุ ดำเนินการรับจดทะเบียนและรับต่ออายุ เพื่อการค้าเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ตลอดจนอุปกรณ์และส่วนประกอบของเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์

7. ดำเนินการให้ความร่วมมือประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะเป็นตัวแทนปฏิบัติการกิจในความรับผิดชอบของกรมประชาสัมพันธ์ ในเขตท้องที่ปฏิบัติการ

8. ดำเนินการควบคุมและรับผิดชอบต่อ บริหารงานการใช้สื่อมวลชนของรัฐให้มีประสิทธิภาพและเป็นผลดีต่อประเทศชาติ โดยเฉพาะเพื่อประโยชน์ในด้านการประชาสัมพันธ์ตามนโยบายการเข้าถึงประชาชนของรัฐบาล โดยใช้เครื่องมือที่อยู่ในความรับผิดชอบ คือ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หน่วยประชาสัมพันธ์จังหวัด

9. ให้ความบันเทิงแก่ประชาชนในแนวโน้มที่เป็นการส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมของชาติและของท้องถิ่นภาคเหนือ

ส่วนนโยบายด้านการปฏิบัติจะรับมาจากส่วนท้องถิ่น คือ จากสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 จังหวัดลำปางซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักฯ เป็นผู้บริหารสูงสุดจะเป็นผู้กำหนดนโยบายการปฏิบัติ ซึ่งจะส่งเสริมหรือลดบทบาทในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น จะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ผู้อำนวยการสำนักและจะสั่งการมายังสถานีโทรทัศน์ให้ปฏิบัติตามนั้น นโยบายจะไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับทัศนคติของผู้ผู้อำนวยการแต่ละท่านที่มาประจำสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง มีข้อเสียประการหนึ่ง คือ มีการเปลี่ยนผู้อำนวยการสำนักฯ บ่อยครั้ง ทำให้งานไม่มีความต่อเนื่อง กิจกรรมบางอย่างจึงเป็นการทำครั้ง ๆ กลาง ๆ เท่านั้น

ส่วนในการบริหารงานของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง นั้น จะขึ้นอยู่กับสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 ลำปาง และกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี ตามลำดับ มีหัวหน้าสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง เป็นนายสถานีและผู้ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 เป็นผู้กำกับดูแล ซึ่งการแบ่งสายงานบริหารแบบนี้ จะมีความซับซ้อนในการดำเนินงานมาก เพราะปัจจุบันสถานภาพของช่อง 11 ลำปาง เปรียบเสมือนสถานีในเครือข่ายของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ กรุงเทพฯ ในการปฏิบัติงานทางด้านโทรทัศน์ จึงจะเกี่ยวข้องกันโดยตรงแต่ในทางปฏิบัติของระบบราชการ การสั่งการหรือประสานงานต้องผ่านสำนักประชาสัมพันธ์เขตก่อน ทำให้งานบางครั้งล่าช้า ชัดกับหลักการของสื่อมวลชนที่ต้องการความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

ดังนั้น การบริหารของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง มีผู้บังคับบัญชา 2 คน ที่ต้องควบกำกับดูแล ทำให้งานซับซ้อนและที่สำคัญสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง โดยเฉพาะฝ่ายรายการจะไม่มีโอกาสในการตัดสินใจเอง ต้องผ่านผู้อำนวยการสำนักฯ เสมอ ทำให้งานล่าช้า ต้องใช้การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าบ่อย ๆ เช่น เรื่องคำสั่งการถ่ายทอดสดในโอกาสสำคัญที่เร่งด่วน กรม

ประชาสัมพันธ์ น่าจะส่งโดยตรงมายังสถานีโทรทัศน์ได้เลย แต่กลับต้องผ่านไปรษณีย์สำนักประชาสัมพันธ์เขต ก่อน กว่าจะมาถึงยังสถานีฯ ต้องใช้เวลา ทำให้งานล่าช้าได้ รวมถึงการนำเสนอแผนการผลิตรายการของ สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ในการผลิตรายการต่าง ๆ ก็ต้องผ่านการเห็นชอบของผู้ อำนวยการสำนักด้วย ซึ่งทำงานให้งานล่าช้า และหากผู้อำนวยการสำนัก ไม่สนับสนุนหรือไม่เห็นด้วย ทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปางก็ไม่สามารถดำเนินงานต่อไปได้

สรุปได้ว่า นโยบายการบริหารงานและการจัดการองค์การนั้นไม่เอื้ออำนวยต่อการสนับสนุนให้ สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง จัดสรรรายการที่มีเนื้อหาส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญา ชาวบ้านล้านนาเพราะนโยบายหลักของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง จะขึ้นอยู่กับ นโยบายหลักของกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องของการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้าน ล้านนาเป็นพิเศษแต่อย่างใด ทั้งการจัดองค์การที่ให้สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ขึ้นอยู่ กับสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 ด้วยนั้น ทำให้เกิดการบริหารที่ซ้ำซ้อน และขัดแย้งกันในการปฏิบัติงาน มี ผลทำให้แผนการผลิตรายการมีความล่าช้าหรือในการผลิตรายการไม่สามารถดำเนินการได้ หากขาดการ สนับสนุนของผู้บริหารทั้ง 2 ส่วนงาน

1.2 ปัจจัยด้านเทคโนโลยีในการผลิตรายการกับการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้าน

สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง แพร่ภาพออกอากาศในระบบของ TV สี 625 เส้น กำลังส่ง 5 กิโลวัตต์ มีการเปลี่ยนแปลงระบบเครื่องส่งให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น เมื่อปี 2529 เพื่อให้ ครอบคลุมพื้นที่ในเขตบริการ คือ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

ปัจจุบันสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ได้กลายเป็นเครือข่ายของสถานี วิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 กรุงเทพฯ จึงมีการปรับปรุงเทคโนโลยีทางการถ่ายทอด รายการโดยเป็นการถ่ายทอดสัญญาณผ่านดาวเทียม โดยเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2535 ได้มีการติดตั้ง (Television Satellite Earth Station) เป็นสถานีภาครับพื้นดิน ดาวเทียมเพื่อเชื่อมโยงสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ ทั่วประเทศ ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนทั่วประเทศที่จะรับชมรายการของสถานีโทรทัศน์ แห่งประเทศไทยช่อง 11 ได้พร้อมกัน

รายการโทรทัศน์ที่มีการส่งสัญญาณมาจากสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 กง ุญ เป็นการผลิตผ่านสัญญาณไมโครเวฟ และเชื่อมโยงสัญญาณผ่านดาวเทียมมาที่เครื่องรับสัญญาณ ดาวเทียม ของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11

ลำปาง จึงส่งสัญญาณในลักษณะของ REPEATER แพร่ภาพออกอากาศให้ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบได้ชมกันอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะทำให้สัญญาณภาพและเสียงมีคุณภาพน้อยลง ในสายตาของประชาชนผู้รับชม เมื่อเทียบกับการส่งสัญญาณผ่านดาวเทียมโดยไม่ต้องมีสถานี RELAY

สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง มีสถานีเครื่องส่งโทรทัศน์ที่ทำหน้าที่เป็นสถานี RELAY ให้แก่สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ด้วยกันทั้งหมด 6 แห่ง ทำหน้าที่เปลี่ยนสัญญาณความถี่จากสถานีเครื่องส่งหลักที่จังหวัดลำปาง จากช่องหนึ่งไปเป็นอีกช่องหนึ่ง ซึ่งเป็นความจำเป็นทางด้านเทคนิค เช่น ที่จังหวัดลำปาง ประชาชนจะต้องจูนเครื่องรับเป็นช่อง 8 ขณะเดียวกับที่จังหวัดเชียงใหม่จะเป็นช่อง 10 ข้อดีของการใช้สถานีเครื่องส่งที่อยู่ตามดอยต่าง ๆ เป็น REPEATER ก็คือ จะช่วยลดจุดบอดของสัญญาณได้เพราะภูมิประเทศในภาคเหนือตอนบนเป็นภูเขาสลับซับซ้อน อย่างเช่นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนต้องใช้สถานีเครื่องส่งถึง 2 สถานีด้วยกัน ประชาชนในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน จะสามารถรับชมได้ทั่วถึงกันมากขึ้น แต่ข้อเสียประการหนึ่งก็คือ การใช้ระบบ REPEATER ถ่ายทอดสัญญาณหลาย ๆ ครั้ง คุณภาพของสัญญาณก็จะลดลงไป บางวันก็ดี บางวันไม่ดี สีสั่นจะไม่เป็นธรรมชาติ

ในการผลิตรายการ ฝ่ายผลิตรายการจะมีอุปกรณ์ในการผลิตรายการที่ประกอบไปด้วยอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งอุปกรณ์ดังกล่าวก็ยังไม่เพียงพอในการผลิตรายการ ฝ่ายผลิตรายการจะต้องขอยืมอุปกรณ์จากฝ่ายช่างเทคนิคโดยเฉพาะการผลิตรายการในห้องส่งของสถานี (INDOOR) จะต้องใช้อุปกรณ์จากห้องส่งของสถานีโทรทัศน์ ซึ่งเป็นของฝ่ายช่างเทคนิคทั้งหมด

ความทันสมัยของเทคโนโลยีที่สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ยังล้าสมัยอยู่มากในเรื่องของอุปกรณ์ เพราะสถานีจะปรับปรุงเฉพาะเทคโนโลยีทางด้านเครื่องส่งมากกว่าอุปกรณ์ทางการผลิตอย่างเช่น ระบบกล้องของบริษัทเอกชนจะเป็นระบบดิจิทัล แต่ของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปางยังใช้ระบบยูแมติกเป็นส่วนมาก และระบบเบต้าแคม ทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง เพิ่งจะเริ่มใช้เพราะฉะนั้นเทคโนโลยีของสถานีฯ จะทันสมัยสู้ของบริษัทเอกชนไม่ได้คุณภาพในด้านของเทคนิคต่าง ๆ ของภาพและเสียง จึงไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร

ในส่วนของผู้ที่เช่าเวลาและผลิตรายการ เพื่อแพร่ภาพทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง นั้น จะเป็นในรูปแบบของเทป คือ เจ้าของรายการจะดำเนินการผลิตด้วยตนเอง ด้วยการถ่ายทำ และเช่าห้องตัดต่อภาพ (PRODUCTION HOUSE) ซึ่งมีจำนวนไม่มากนักในจังหวัดเชียงใหม่ และส่งเทปที่มีการตัดต่อภาพที่พร้อมในการนำไปออกอากาศได้เลยมาให้ยังสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง

11 ลำปาง ตามกำหนดเวลา และใช้ระบบการส่งเทปรายการที่ต้องการออกอากาศไปตามสถานีเครื่องส่งเครื่องข่ายของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง อีก 6 แห่ง ทุก ๆ เดือน เพื่อให้รายการที่ออกอากาศตรงกันทั่วทั้ง 8 จังหวัด ข้อจำกัดนี้ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับประชาชนที่ได้รับชมในบางช่วงเวลาที่เป็นเทปรายการ จะไม่ค่อยคมชัด ภาพจะเสียบ่อยเนื่องจากสถานีเครื่องส่งที่เป็น REPEATER มีคุณภาพไม่ดีพอ สีสั่นไม่เป็นธรรมชาติและมีคลื่นรบกวนและยังมีปัญหาต่อเนื่องไปถึงงบประมาณที่สูงขึ้นในส่วนของการผลิต เนื่องจากเทปในระบบดิจิทัลมีราคาแพงมากในปัจจุบัน

ฉะนั้น จึงสรุปได้ว่า เทคโนโลยีอุปกรณ์ด้านการผลิตยังไม่มี ความทันสมัยเพียงพอในการที่จะผลิตรายการและเผยแพร่ให้มีความหลากหลายและมีคุณภาพได้

1.3 ปัจจัยด้านความเป็นมืออาชีพ

การสังเกตจากการมีส่วนร่วมของผู้วิจัย พบว่า จากการเปลี่ยนแปลงนโยบายในการบริหารงานของกรมประชาสัมพันธ์ให้สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ต้องอยู่ในการควบคุมของสำนักประชาสัมพันธ์เขต ที่อยู่ในจังหวัดนั้น รวมทั้งสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง จึงอยู่ในความดูแลของสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 ลำปางด้วย ประกอบกับการที่สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ต้องทำหน้าที่เป็นสถานีเครื่องข่ายของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 กรุงเทพฯ ทำให้เวลาในการที่จะต้องผลิตรายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ถูกลดลงเหลือเพียง 90 นาที ต่อ 1 วัน และต้องเสนอข่าวท้องถิ่นตามนโยบายของกรมประชาสัมพันธ์อีก 30 นาที เวลาที่เหลือเพียง 60 นาที จึงเป็นเวลาที่ยังสามารถผลิตรายการเพื่อนำเสนอหรือขายเวลาให้กับผู้เช่าเวลาได้

ความเชี่ยวชาญทางด้านงานสื่อมวลชน โดยเฉพาะงานด้านสื่อโทรทัศน์ที่ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา ฝ่ายผลิตรายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง มีผู้ที่จบการศึกษาทางด้านนิเทศศาสตร์ เพียง 3 คน คือ หัวหน้าฝ่ายควบคุมรายการ (วารสารศาสตร์ ธรรมศาสตร์) หัวหน้าฝ่ายผลิตรายการ(การสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) และเจ้าหน้าที่กระจายเสียง (นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิราช) ซึ่งเป็นวุฒิมิตรง ส่งเจ้าหน้าที่ด้านช่างภาพ จะจบการศึกษาจากประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ด้านอิเล็กทรอนิกส์ การปฏิบัติงานในการผลิตรายการส่วนมากจะใช้ประสบการณ์ในการทำงานที่สั่งสมกันมาจากรุ่นพี่หรือเจ้าหน้าที่ที่ทำมาแต่เดิม ทำให้รายการที่ผลิต (PRODUCE) จะมีลักษณะคล้ายกับผลงานที่มีอยู่แต่เดิม ประกอบกับเทคโนโลยีที่มีข้อจำกัดในการสร้างสรรค์ และพัฒนาผลงานให้มีความหลากหลายมีรูปแบบที่แปลกใหม่ให้น่าสนใจเท่าเทียมกับผลงานของบริษัทเอกชน

การจบการศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องกับสื่อสารมวลชน จะทำให้บุคคลผู้นั้นมีความคิดสร้างสรรค์งานที่มีคุณค่า ตลอดจนสามารถเข้าใจในลักษณะของการดำเนินงานผลิตรายการได้อย่างรวดเร็ว และสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นได้ แต่ในสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง มีบุคคลที่มีคุณสมบัตินี้ยังไม่เพียงพอ ความเป็นมืออาชีพจึงเป็นเรื่องของการทำงานตามความเคยชินและประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเท่านั้น

ความเป็นจริงของกรมประชาสัมพันธ์คือผู้ปฏิบัติต้องมาเรียนรู้งานเอง และถึงแม้ว่า จะสามารถฝึกฝนจนใช้เครื่องมือได้ชำนาญ สิ่งที่ขาดคือ การสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ เพราะฉะนั้น งาน CREATIVE จะอยู่ที่หัวหน้างานฝ่ายผลิตทั้งหมด ที่จะต้องคิดและคอยให้คำแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ สิ่งที่ สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง พอจะทำได้ คือ การส่งเจ้าหน้าที่ไปอบรมในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการในท้องถิ่นหรือที่โรงเรียนการประชาสัมพันธ์บ้าง ตามหลักสูตรที่หน่วยงาน นั้นจัดขึ้น เช่น มูลนิธิโลกทัศน์ไทย จังหวัดเชียงใหม่ จัดหลักสูตรการผลิตรายการเพื่อสิ่งแวดล้อม สถานี จะส่งเจ้าหน้าที่เวียนกันเข้าฝึกอบรมเป็นรุ่น ๆ ไป แต่ทั้งหมดนี้จะไม่ให้กระทบกระเทือนกับงานหลักในหน้าที่ ของบุคคลนั้น ส่วนฝ่ายช่างก็จะนิยมเรียนต่อสายงานด้านนิเทศศาสตร์ในมหาวิทยาลัยเปิด เช่น มสธ. แต่บุคคลนั้นก็ต้องจ่ายเงินเรียนเอง สถานีไม่สามารถจัดสรรงบประมาณให้ ถือเป็นเรื่องส่วนบุคคลที่ต้อง การพัฒนาตนเอง

สำหรับความเป็นมืออาชีพในการทำงานนั้น การศึกษาเป็นเรื่องสำคัญ คนที่มีพื้นฐานทางด้านสื่อโทรทัศน์มาก่อน จะสามารถปฏิบัติงานได้ทันที แต่ในความเป็นจริงของกรมประชาสัมพันธ์ ผู้ปฏิบัติจะต้องมาเรียนรู้งานเอง บางครั้งที่รับมาไม่ตรงสาขาทางด้านสื่อโทรทัศน์ จะต้องมาเรียนรู้กันใหม่ และแม้ว่าสามารถฝึกฝนใช้อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่วก็ตาม สิ่งที่จะขาดก็คือ การสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ ซึ่งทำได้ไม่เท่ากับคนที่มีพื้นฐานมาก่อน เพราะฉะนั้น งาน CREATIVE จะอยู่ที่หัวหน้าฝ่ายผลิตทั้งหมดที่จะต้องคิดและคอยแนะนำ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทำในสิ่งที่แปลกใหม่มากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า ความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิตรายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการทำงานที่จะก่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในการผลิตรายการได้มากกว่าการคำนึงถึงวุฒิการศึกษา ประกอบกับงบประมาณที่จำกัดไม่สามารถนำมาสนับสนุนการผลิตรายการให้แก่เจ้าหน้าที่ได้ ความเป็นมืออาชีพ จึงมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถส่งเสริมการผลิต รายการที่มีการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านได้

1.4 ปัจจัยด้านงบประมาณของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง

จากการศึกษาพบว่า งบประมาณในการดำเนินงานของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ลำปาง จะมาจากงบประมาณส่วนกลาง คือ กรมประชาสัมพันธ์ ส่วนงบประมาณในด้านการผลิตรายการสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย จะได้รับงบประมาณส่วนหนึ่งจากการขายเวลาในส่วนท้องถิ่นได้ แต่ก็ต้องส่งเข้ายังส่วนกลางก่อน ส่วนกลางจึงจัดสรรให้สถานีโทรทัศน์ในเครือข่ายอีกครั้งหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งสถานีได้รับจากสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) ซึ่งให้งบประมาณแก่สถานีโทรทัศน์ทั่วประเทศในการผลิตรายการที่มีเนื้อหาส่งเสริมวัฒนธรรมไทย เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา

งบประมาณส่วนที่นำมาผลิตรายการที่เน้นเนื้อหาทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น คือ งบประมาณส่วนที่ได้จาก สวช. เท่านั้น สถานีได้รับงบประมาณมา 3 ปีติดต่อกัน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2538 ถึง 2540 สถานีนำมาผลิตเป็นสารคดีสั้นชุดวิถีไทย ความยาว 3-5 นาที และรายการสารคดีรอบบ้านล้านนา ความยาว 25 นาที งบประมาณที่ใช้ผลิตทั้งหมดปีละ 3,000,000.00 บาท สถานีฯ ต้องหักค่าเช่าเวลาในการออกอากาศ 424,000.00บาท ที่เหลือเป็นค่าผลิตรายการเฉลี่ยตอนละ 23,000.00 บาท

หากสถานีฯ ไม่ได้รับงบประมาณการผลิตรายการ จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ฝ่ายผลิตของสถานีฯ สามารถเขียนแผน เพื่อนำเสนอขออนุมัติงบประมาณได้เช่นกัน แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหารเบื้องต้น คือ ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์เขต 3 ลำปาง ให้พิจารณาเห็นชอบด้วย จึงจะสามารถนำเสนอเข้าที่ประชุมบอร์ดของกรมประชาสัมพันธ์เพื่อขอรับงบประมาณได้ หากไม่มีงบประมาณในการผลิตจริง ๆ ฝ่ายรายการก็จะนำภาพที่เก็บไว้ใน STOCK SHOT มาตัดต่อใหม่ หรือนำสารคดีที่ผลิตไปแล้ว นำกลับมาขายซ้ำอีกครั้ง

นอกจากงบประมาณที่ได้รับจากสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติแล้ว (สวช.) ไม่ปรากฏว่า สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ได้รับงบประมาณสนับสนุนการผลิตรายการที่ส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนาจากหน่วยงานใด

2. ปัจจัยภายนอก ได้แก่

2.1 แหล่งข้อมูลข่าวสารด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากการศึกษาพบว่า แหล่งข้อมูลข่าวสารทางด้านวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านน่านั้น จะกระจัดกระจายอยู่ตามจังหวัดต่างๆ ทั้ง 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ถึงแม้ว่า แต่ละจังหวัดจะมีการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมขึ้นมาแล้วก็ตาม แต่ข้อมูลที่มีอยู่ในศูนย์วัฒนธรรมนั้น จะไม่มีลักษณะเป็นแบบแผน เนื่องจากผู้ที่เป็นคณะกรรมการดำเนินงานนั้น ไม่ได้เป็นผู้ที่สามารถดำเนินงานดูแลศูนย์วัฒนธรรมได้โดยตรง เพราะเป็นข้าราชการที่สังกัดอยู่ตามหน่วยงานราชการต่าง ๆ มาปฏิบัติหน้าที่เฉพาะครั้งคราวเท่านั้น เช่น เวลาประชุมเพื่อดำเนินกิจกรรมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นต้นดังข้อมูลข่าวสารด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น จึงอยู่ที่ตัวของบุคคลมากกว่าอยู่ที่เอกสารที่สามารถศึกษาได้

จากการศึกษา พบว่า ในการผลิตรายการโทรทัศน์จึงต้องอาศัยการค้นคว้าจากผู้เป็นเจ้าของพื้นที่และแสวงหาข้อมูลเอง หากเจ้าหน้าที่ผู้ผลิตเป็นบุคคลที่อยู่ในท้องถิ่นก็จะสามารถแสวงหาข้อมูลได้ง่าย เพราะคุ้นเคยกับบุคคลและพื้นที่ สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยใช้จึงเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นบุคคลในท้องถิ่นมากกว่าที่จะได้จากศูนย์วัฒนธรรมที่มีอยู่ในแต่ละจังหวัด

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า แหล่งข้อมูลข่าวสารด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นล้านนาที่ปรากฏอยู่ในเขต 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน จะกระจัดกระจายกันอยู่ทั่วไป ไม่สามารถเป็นแหล่งข้อมูลที่ สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง จะใช้ในการศึกษาและอ้างอิงในการผลิตรายการได้อย่างเป็นระบบ

2.2 การแข่งขัน

จากการศึกษาพบว่า การเป็นสถานีโทรทัศน์ของราชการ ทำให้สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ไม่ต้องมีการแข่งขันในด้านธุรกิจ การดำเนินงานจะเน้นการทำงานภายใต้นโยบายของราชการและทำหน้าที่เป็นหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของราชการมากกว่าที่จะทำการแข่งขันบุคลากรจึงขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน การสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ ๆ ให้เหมาะสมกับการทำงานด้านสื่อโทรทัศน์ เพราะอาศัยคำตอบแทนจากราชการ ไม่ต้องแข่งขันกันหาผู้อุปถัมภ์รายการ เพื่อแสวงหาผลกำไรให้กับสถานีฯ

ในส่วนของผู้ผลิตที่เป็นผู้เช่าเวลา ต้องผลิตรายการเองนั้น มีความจำเป็นต้องหาผู้อุปถัมภ์รายการ ซึ่งค่อนข้างหายากเพราะสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ไม่ได้รับความนิยมจากประชาชนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ในสังคมเมืองซึ่งเป็นกลุ่มที่เป็นผู้บริโภคสำคัญ

นอกจากนั้น คู่แข่งขันที่สำคัญ คือ สถานีโทรทัศน์ในส่วนกลางที่แพร่ภาพออกอากาศทั่วประเทศ คือ 3 5 7 9 จึงเป็นคู่แข่งที่สำคัญในเชิงธุรกิจที่ให้ผู้อุปถัมภ์รายการเห็นว่า การลงทุนกับสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง นั้นไม่คุ้มค่า

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านการแข่งขันไม่เอื้อต่อการสนับสนุนให้ สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ผลิตและเผยแพร่รายการที่ส่งเสริมและสนับสนุนวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่น เนื่องจากเป็นสถานีของราชการ ที่ดำเนินการโดยงบประมาณของรัฐภายใต้นโยบายที่รัฐกำหนดให้ไม่ต้องแข่งขันกับสถานีโทรทัศน์อื่น ๆ ในการผลิตรายการเพื่อผลทางธุรกิจประกอบกับความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นให้ความสนใจสถานี 3 5 7 9 มากกว่า

2.3 กฎหมายและระเบียบ

จากการศึกษาพบว่า กฎหมายและระเบียบการ จากกรมประชาสัมพันธ์เป็นกฎระเบียบที่สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ถือปฏิบัติ โดยพบว่า กฎกระทรวงที่มีผลกระทบต่อกรดำเนินการผลิตรายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง คือ กฎกระทรวงฉบับที่ 14 (พ.ศ.2537) ออกให้ตามความในพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ หมวดที่ 3 ว่าด้วยเรื่องของการควบคุมรายการดังนี้ คือ

1. รายการที่จะกำหนดไว้ในผังรายการหลัก เพื่อออกอากาศต่อไปได้นั้น จะต้องเป็นรายการที่จัดทำขึ้นโดยมีเจตนารมณ์เพื่อการบริการสาธารณะ และเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนอย่างแท้จริงโดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1.1 ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ความรับผิดชอบและจิตสำนึกในเรื่องของการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2 เป็นสื่อกลางในการให้ข้อมูลข่าวสาร การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อความเข้าใจอันดีและถูกต้อง โดยคำนึงถึงสิทธิและความเสมอภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน

1.3 ส่งเสริมการศึกษา จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม ให้ความรู้ ความบันเทิง โดยไม่ขัดกับขนบธรรมเนียมประเพณีและศีลธรรมอันดีงามของชาติ

1.4 ส่งเสริมให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชาติ

2. ผู้รับใบอนุญาตจะต้องยื่นผังรายการหลักที่จะออกอากาศในแต่ละเดือน ต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตล่วงหน้าหนึ่งเดือนก่อนเริ่มจัดให้มีการออกอากาศ

3. รายการที่จะออกอากาศ โดยส่งทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ได้จะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

3.1 ไม่เป็นการแสดงซึ่งอาจจะกระทบกระเทือนหรือดูหมิ่นต่อสถาบันกษัตริย์ รวมถึงประมุขของประเทศอื่น ๆ ด้วย

3.2 ไม่เป็นการแสดงออกโดยจงใจ ก่อให้เกิดการดูหมิ่นเหยียดหยามประเทศชาติ รัฐบาล เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือกลุ่มชนใด

3.3 ไม่เป็นการแสดงที่ลบลู่ เหยียดหยาม หรือนำความเสื่อมเสียมาสู่ศาสนาใด หรือไม่เคารพต่อปูชนียบุคคล ปูชนียสถาน หรือปูชนียวัตถุ

3.4 ไม่เป็นการแสดงที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีระหว่างคนในชาติ หรือกระทบกระเทือนต่อสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ

3.5 ไม่เป็นการแสดงที่ขัดต่อศีลธรรม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ

3.6 ไม่เป็นการแสดงออกทางการเมือง ซึ่งอาจเป็นการบ่อนทำลายหรือกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ

3.7 ไม่เป็นการแสดงออกทางยั่วยุกำรามณ์ หรือลามกอนาจาร

3.8 ไม่เป็นการแสดงออกถึงความทารุณโหดร้าย ขาดมนุษยธรรมป่าเถื่อนหรืออุจาดแก่ผู้ฟังและผู้ชม

3.9 ไม่เป็นการแสดงออกถึงเรื่องเพื่อเจ้า หลอกหลวง ไร้สาระ ซึ่งอาจชักจูงให้ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนหลงเชื่ออย่างมกมาย

4. เวลาที่ใช้ในการโฆษณาของรายการแต่ละรายการ มีข้อกำหนดดังต่อไปนี้

4.1 สถานีวิทยุกระจายเสียงไม่เกินเวลาที่กรรมการบริหารงานวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ (กกช.) กำหนด

4.2 สถานีวิทยุโทรทัศน์ไม่เกินชั่วโมงละ 10 นาที การโฆษณาและบริการธุรกิจนั้น ให้เว้นระยะเวลาแต่ละครั้งให้ห่างกันพอสมควร ตามวิธีที่กรรมการบริหารงานวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติกำหนด เว้นแต่การโฆษณาประกอบรายการถ่ายทอดสดนอกสถานที่เป็นครั้งคราว

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านกฎหมายและระเบียบข้อบังคับว่าด้วยวิทยุโทรทัศน์ มีส่วนช่วยสนับสนุนให้เกิดการนำเสนอรายการที่ส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชาวบ้านเนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมทางศิลปวัฒนธรรม ที่ดีงามของชาติ ซึ่งปรากฏอยู่ในนโยบายของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ที่ถือปฏิบัติ (ข้อ 9) อย่างชัดเจน แต่อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านนั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการดำเนินตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับเท่านั้น สถานีฯ ยังต้องทำหน้าที่ในส่วนอื่น ๆ ให้สอดคล้องเหมาะสมกัน

2.4 ความสนใจของประชาชนผู้รับสาร

จากการศึกษาถึงความสนใจของประชาชน 400 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการรับชมรายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ซึ่งเป็นช่วงเวลาออกอากาศเฉพาะของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง พบว่าความสนใจของผู้ชมรายการโทรทัศน์ในช่วงเวลาดังกล่าวมีตารางดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้ที่สนใจรับชมรายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ใน
ช่วงเวลา ของสถานี (16.00-18.00 น.)

รายการโทรทัศน์	จำนวนผู้ชม	ร้อยละ
1. ข่าวท้องถิ่น	148	37.00
2. สารคดีรอบบ้านล้านนา	41	16.75
3. เกมส์ท้าดวล	21	5.25
4. สารพันข่าว	67	10.25
5. กำเมือง กำฝรั่ง ของฮักของชาว	18	4.50
6. โลกใบจิ๋ว	10	2.50
7. เพื่อนคุณหนู	32	8.00
8. ไม่เคยชมรายการใดเลย	63	15.75
รวม	400	100

จะเห็นได้ว่า จากตารางที่ 1 รายการโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างสนใจรับชมมากที่สุด
จากรายการในระยะเวลาของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง (16.00-19.00 น.) คือรายการ
ข่าวท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 37 ส่วนรายการที่มีลักษณะส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีผู้สนใจ
รับชมมากที่สุด คือรายการสารคดีรอบบ้านล้านนา คิดเป็นร้อยละ 16.75 และมีกลุ่มตัวอย่างถึงร้อยละ
15.75 ที่ไม่เคยชมรายการใดในช่วงเวลาดังกล่าวของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง

กล่าวได้โดยสรุป คือ รายการข่าวท้องถิ่น เป็นรายการที่ประชาชนให้ความสนใจมากที่สุด
เมื่อเทียบกับรายการอื่น ๆ อันเนื่องมาจากเนื้อหาของรายการจะเป็นประโยชน์ในการรับรู้ข่าว
สารของท้องถิ่น ความเคลื่อนไหวในด้านต่าง ๆ ขององค์กรที่อยู่ในท้องถิ่น ส่วนรายการที่มีลักษณะส่งเสริม
วิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านนั้น ประชาชนจะให้ความสนใจรายการที่เป็นลักษณะรายการ
ประเภทสารคดี มากกว่ารายการที่มีลักษณะให้ความบันเทิงผสมผสานกันอยู่ด้วย

ภาพลักษณ์ของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง จะเป็นสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาหรือสถานีของรัฐมานาน สิ่งที่ประชาชนคาดหวังจากการเปิดชมสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ก็เพื่อชมรายการข่าวสารคดีและรายการความรู้มากกว่าคาดหวังจะชมรายการประเภทบันเทิงประกอบกับลักษณะของรายการประเภทบันเทิงนั้น ผู้ชมสามารถเลือกชมได้จากสถานีโทรทัศน์ช่อง อื่น ๆ ที่สามารถผลิตรายการได้น่าสนใจมากกว่าเพราะสามารถแข่งขันกันเอาใจคนดูได้มากกว่าและมีงบประมาณสนับสนุนมากกว่า เนื่องจากเป็นรายการที่ส่งมาจากสถานีส่วนกลางทั้งสิ้น

มีข้อนำสังเกตประการหนึ่งเกี่ยวกับการนำเสนอรายการประเภทส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชาวบ้านล้านนา คือ ช่วงระยะเวลาในการออกอากาศของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง จะอยู่ในช่วงเวลา 16.00-17.30 ซึ่งเป็นช่วงที่ประชาชนส่วนมากยังมีภาระกิจอื่น ๆ ยังไม่สามารถให้เวลากับการชมรายการโทรทัศน์ได้เต็มที่ เพราะถึงแม้เราจะเชื่อว่าสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีผลในการโน้มน้าวได้เป็นอย่างดีเนื่องจากมีทั้งภาพและเสียง แต่ก็ต้องอาศัยระยะเวลาในการนำเสนอที่เหมาะสม หากผู้รับสารไม่มีความพร้อมในการรับชมการนำเสนออาจสูญเปล่าได้เช่นกัน

สรุปได้ว่า ความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นต่อการรับชมรายการของสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ลำปาง ในรายการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนานั้น มีน้อยกว่าความสนใจในรายการข่าวท้องถิ่น และยังมีอีกเป็นจำนวนไม่น้อยที่ไม่สนใจชมรายการใดของสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ลำปาง ในช่วงเวลาดังกล่าวของสถานีเนื่องจากไม่ใช่ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการที่จะเลือกชม

ส่วนที่ 3 การรับชม ความพึงพอใจและความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดลำปางต่อรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา

3.1 การรับชมรายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง

สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง แพร่ภาพออกอากาศครอบคลุมพื้นที่ประชาชนในเขต 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน คือ ลำปาง แพร่ น่าน เชียงราย พะเยา ลำพูนและแม่ฮ่องสอน โดยทำหน้าที่เป็นสถานีเครือข่ายของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ เพื่อบริหารให้กับประชาชน ในเขตพื้นที่ ดังกล่าวสามารถรับชมข่าวสารและรายการต่าง ๆ ของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ได้เช่นเดียวกันกับประชาชนทั่วประเทศไทย อันเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่

แพร่นโยบายบริการข่าวสารให้กับประชาชนและยังต้องทำหน้าที่ในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติ และของท้องถิ่นให้แก่ประชาชน ในท้องถิ่นอีกด้วย

สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง มีช่วงเวลาออกอากาศที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานีโดยตรง คือ ช่วงเวลา 16.00-18.00 น. ทุกวัน สถานีสามารถนำเวลาช่วงดังกล่าวนี้มาจัดสรรบริหาร และควบคุม ดำเนินรายการได้เอง รวมทั้งสามารถขายเวลาให้กับผู้ต้องการเช่าเวลาได้เอง ดังนั้นในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ จึงถือเป็นช่วงเวลาของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปางอย่างแท้จริง และจากการศึกษาพบว่า การรับชมความสนใจและความคิดเห็นของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรายการที่นำเสนอในช่วงเวลาของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ลำปาง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงลักษณะและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	36	9.0
21-30 ปี	34	8.5
31-40 ปี	46	11.5
41-50 ปี	104	26.0
51-60 ปี	128	32.0
60 ปีขึ้นไป	52	13.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32 รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 41-50 ปี มีจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	145	36.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	117	29.3
ม.6/ปวช./ปวท.	61	15.3
ปวส./อนุปริญญา	62	15.3
ปริญญาตรี	8	2.0
สูงกว่าปริญญาตรี	7	1.8
รวม	400	100

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด คือ 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 รองลงมาคือ กลุ่มที่มีระดับศึกษามัธยมต้นจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับอนุปริญญา มีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 15.3 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ชมรายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง น้อยที่สุด คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คือ 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ยังไม่มีรายได้	76	19.0
ต่ำกว่า 2,500	145	36.3
2,501 - 5,000	53	13.3
5,001 - 10,000	71	17.8
มากกว่า 10,000 ขึ้นไป	55	13.6
รวม	400	100

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,500 บาท มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มที่ยังไม่มีรายได้ จำนวน 145 คน และ 76 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 และ 19.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับชมรายการทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ในช่วงเวลา 16.00-18.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง

ความบ่อยครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
ชมทุกวัน	23	5.75
สัปดาห์ละ 5 - 6 วัน	7	1.75
สัปดาห์ละ 3 - 4 วัน	41	10.25
สัปดาห์ละ 1 - 2 วัน	140	35.00
นาน ๆ ครั้ง	189	47.25
รวม	400	100

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เปิดรับชมรายการโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ในระดับนาน ๆ ครั้ง มีจำนวนมากที่สุด คือ 189 คิดเป็นร้อยละ 47.25 ในขณะที่มีผู้ชมสัปดาห์ละ 5-6 วัน เพียง 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.75

จากข้อมูลในตารางที่ 2-5 แสดงลักษณะทางประชากร คือ อายุ การศึกษาและรายได้ ของกลุ่มตัวอย่างกับการรับชมรายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง และมีข้อน่าสังเกตว่า กลุ่มที่นิยมรับชมรายการเป็นกลุ่มของผู้ที่การศึกษาในระดับต่ำ มีรายได้น้อย แต่มีอายุมาก ส่วนผู้ที่มีการศึกษาสูงระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีรายได้สูง และกลุ่มผู้ที่มีอายุในช่วงวัยรุ่นถึงช่วงวัยทำงานตอนต้นไม่นิยมที่จะเปิดรับชมรายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ในช่วงเวลาของสถานีและ การรับชมของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวจะเปิดรับชมสัปดาห์ละ 1-2 วัน ถึงนาน ๆ ครั้งมากที่สุด แสดงว่า ความสนใจในการเปิดรับชมรายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ยังมีอยู่น้อยมาก เมื่อเทียบกับปริมาณการบริโภคสื่อประเภทโทรทัศน์ของประชาชนโดยทั่วไป และจากข้อมูลในตารางที่ 1 ได้แสดงให้เห็นแล้วว่า การรับชมรายการของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง นั้น กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจรับชมรายการข่าวท้องถิ่นมากที่สุดถึงร้อยละ 37 ส่วนรายการที่มีลักษณะส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น กลุ่มตัวอย่างสนใจรับชมรายการสารคดีรอบบ้านล้านนา เกมส์ทำควล และรายการกำเมืองกำฝรั่งของฮักของขาง ตามลำดับ รวมแล้วคิดเป็น 32.25 ซึ่งยังน้อยกว่าผู้ที่ชมรายการข่าวท้องถิ่นเพียงรายการเดียว ร้อยละ 15.75 ไม่เคยชมรายการใดของสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ในช่วงเวลา 16.00-18.00 น. ซึ่งเป็นเวลาของสถานีเลย ซึ่งถ้ารวมกันแล้วกับการชมรายการอื่น ๆ จะเป็นว่าร้อยละ 67.75 ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับชมรายการที่มีลักษณะส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา อันเป็นการแสดงให้เห็นว่าการรับชมรายการประเภทส่งเสริมดังกล่าวนี้มีอยู่น้อยมากในกลุ่มของประชาชนผู้รับสาร

3.2 ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับสาร ที่มีต่อรายการที่มีลักษณะส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา

จากข้อมูลพบว่า สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ได้เผยแพร่และผลิต รายการที่มีลักษณะส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้าน ในช่วงเวลาของสถานีคือ 16.00 -18.00 น. นั้น มี 3 รายการ คือ รายการสารคดีรอบบ้านล้านนา เกมส์ทำควล และรายการกำเมืองกำฝรั่งของฮักของขาง ซึ่งมีลักษณะของเนื้อหา รูปแบบ คุณภาพทางด้านเทคนิค การติดต่อภาพและเสียงประกอบ อันเป็นองค์ประกอบสำคัญในด้านการผลิตรายการ ให้นำสนใจสามารถดึงดูดใจผู้รับชมรายการได้

จากการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อลักษณะของรายการทั้ง 3 รายการ ที่มีลักษณะส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนา ดังต่อไปนี้

3.2.1 ตารางแสดงการทดสอบสมมติฐาน ลักษณะทางประชากรของผู้รับสารมีความสัมพันธ์กับการรับชมรายการที่มีเนื้อหาส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านล้านนาที่ได้รับชมจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 ลำปาง

จากการศึกษาพบความสัมพันธ์ดังตารางต่อไปนี้

ลักษณะทางประชากร : เพศ

ตารางที่ 6 แสดงความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการรอบบ้านล้านนาของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	เนื้อหาสาระ			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ชาย	65 (32.5)	135 (67.5)	200 (100)	30 (15.0)	170 (85.0)	200 (100)	6 (3.0)	194 (97.0)	200 (100)	8 (4.0)	192 (96.0)	200 (100)
หญิง	61 (30.7)	138 (69.3)	199 (100)	22 (11.0)	178 (89.0)	200 (100)	11 (5.5)	189 (94.5)	200 (100)	9 (4.5)	191 (95.5)	200 (100)
χ^2	.15745			1.41468			1.53586			.06143		
P	.69152			.23428			.21523			.80424		

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและหญิง มีความพึงพอใจในเนื้อหา รูปแบบ ภาพ/เสียงและเทคนิคของรายการรอบบ้านล้านนาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และส่วนใหญ่ยังไม่พึงพอใจกับเนื้อหาสาระ รูปแบบ ภาพ/เสียง และเทคนิคการผลิตรายการรอบบ้านล้านนา

ตารางที่ 7 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการเกมห้าดวงของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	เนื้อหาสาระ			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ชาย	28 (14.0)	172 (86.0)	200 (100)	17 (8.5)	183 (91.5)	200 (100)	5 (2.5)	195 (97.5)	200 (100)	6 (3.0)	194 (97.0)	200 (100)
หญิง	22 (11.0)	178 (89.0)	200 (100)	9 (4.5)	191 (95.5)	200 (100)	4 (2.0)	196 (98.0)	200 (100)	2 (1.0)	198 (99.0)	200 (100)
χ^2	.82286			2.63266			.11367			2.04082		
P	.36435			.10469			.73601			.15313		

จากตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายและหญิงมีความพึงพอใจต่อเนื้อหา รูปแบบ ภาพ/เสียงประกอบ และเทคนิคการผลิตของรายการเกมห้าดวง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจกับเนื้อหาสาระ รูปแบบ ภาพ/เสียงและเทคนิคการผลิตรายการเกมห้าดวง

ตารางที่ 8 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการท่าเมืองท่าฝรั่งของอัยกของชาว ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	เนื้อหาสาระ			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ชาย	9 (4.5)	191 (95.5)	200 (100)	5 (2.5)	195 (97.5)	200 (100)	2 (1.0)	198 (99.0)	200 (100)	4 (1.5)	196 (98.5)	200 (100)
หญิง	11 (5.5)	189 (94.5)	200 (100)	7 (3.5)	193 (96.5)	200 (100)	2 (1.0)	198 (99.0)	200 (100)	5 (1.5)	195 (98.5)	200 (100)
χ^2	.21053			.34364			.00000			.00004		
P	.64635			.55773			1.00000			.99504		

จากตารางที่ 8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายและหญิงมีความพึงพอใจต่อเนื้อหา รูปแบบ ภาพ/เสียงประกอบ และเทคนิคการผลิตของ รายการท่าเมืองท่าฝรั่งของอัยกของชาว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจเนื้อหาสาระ รูปแบบ ภาพ/เสียง และ เทคนิคการผลิตรายการท่าเมืองท่าฝรั่งของอัยกของชาว

ลักษณะทางประชากร: อายุ

ตารางที่ 9 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการรอบบ้านล้านนาของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ ความพึงพอใจ	เนื้อหา			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ต่ำกว่า 20 ปี	14 (38.9)	22 (61.1)	36 (100)	6 (13.9)	31 (86.1)	36 (100)	- (0)	36 (100)	36 (100)	3 (8.3)	33 (91.7)	36 (100)
21-30 ปี	7 (20.6)	27 (79.4)	34 (100)	2 (5.9)	32 (94.2)	34 (100)	- (0)	34 (100)	34 (100)	1 (2.9)	33 (97.1)	34 (100)
31-40 ปี	6 (13.0)	40 (87.0)	46 (100)	5 (10.9)	41 (89.1)	46 (100)	3 (6.5)	43 (93.5)	46 (100)	2 (4.3)	44 (95.7)	46 (100)
41-50 ปี	27 (26.0)	77 (74.0)	104 (100)	8 (7.7)	96 (92.3)	104 (100)	2 (1.9)	102 (98.1)	104 (100)	3 (4.3)	101 (97.3)	104 (100)
51-60 ปี	56 (44.1)	71 (55.9)	127 (100)	23 (18.0)	105 (82.0)	128 (100)	8 (6.3)	120 (93.8)	128 (100)	4 (3.1)	124 (96.9)	128 (100)
60 ปีขึ้นไป	16 (30.8)	36 (69.2)	52 (100)	9 (17.3)	43 (82.7)	52 (100)	4 (7.7)	48 (92.3)	52 (100)	4 (7.7)	48 (92.3)	52 (100)
χ^2	20.84711			7.97046			7.8456			4.00796		
P	.00087***			.16787			.16490			.54827		

***P < .001

จากตารางที่ 9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจในเนื้อหาของรายการรอบบ้านล้านนาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 โดยพบว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 51 - 60 ปี และกลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ส่วนในด้านรูปแบบ ภาพ/ เสียงประกอบและเทคนิคการผลิตของรายการรอบบ้านล้านนา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 10 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการเกมทำดวงของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ ความพึงพอใจ	เนื้อหา			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ต่ำกว่า 20 ปี	4 (11.1)	32 (88.9)	36 (100)	4 (11.1)	32 (88.9)	36 (100)	-	36 (100)	36 (100)	2 (5.6)	34 (100)	36 (100)
21-30 ปี	4 (11.8)	30 (88.2)	34 (100)	1 (2.9)	33 (97.1)	34 (100)	-	34 (100)	34 (100)	-	34 (100)	34 (100)
31-40 ปี	3 (6.5)	43 (93.5)	46 (100)	1 (2.2)	45 (97.8)	46 (100)	1 (2.2)	45 (97.8)	46 (100)	1 (2.2)	45 (97.8)	46 (100)
41-50 ปี	7 (6.7)	97 (93.3)	104 (100)	5 (4.8)	99 (95.2)	104 (100)	1 (1.0)	103 (99.0)	104 (100)	-	104 (100)	104 (100)
51-60 ปี	22 (17.2)	106 (82.8)	128 (100)	10 (7.8)	118 (92.8)	128 (100)	5 (3.9)	123 (96.1)	128 (100)	2 (1.6)	126 (98.4)	128 (100)
60 ปีขึ้นไป	10 (19.2)	42 (80.8)	52 (100)	5 (9.6)	47 (90.4)	52 (100)	2 (3.8)	50 (96.2)	52 (100)	3 (5.8)	49 (94.2)	52 (100)
χ^2	9.47351			5.06786			4.59631			9.03965		
P	.09160			.40765			.46710			.107497		

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจในรูปแบบ เนื้อหา ภาพ/เสียงประกอบ และเทคนิคของรายการเกมทำดวงไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 11 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการท่าเมืองท่าฝรั่งของอัยกของชาว ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ ความพึงพอใจ	เนื้อหา			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ต่ำกว่า 20 ปี	1 (2.8)	35 (97.2)	36 (100)	1 (2.8)	35 (97.2)	36 (100)	-	36 (100)	36 (100)	-	35 (100)	35 (100)
21-30 ปี	-	34 (100)	34 (100)	1 (2.9)	33 (97.1)	34 (100)	-	33 (97.1)	34 (100)	-	34 (100)	34 (100)
31-40 ปี	1 (2.2)	45 (97.8)	46 (100)	-	46 (100)	46 (100)	-	46 (100)	46 (100)	-	46 (100)	46 (100)
41-50 ปี	3 (2.9)	101 (97.1)	104 (100)	2 (1.9)	102 (98.1)	104 (100)	-	104 (100)	104 (100)	1 (1.0)	103 (99.0)	104 (100)
51-60 ปี	9 (7.0)	119 (93.0)	128 (100)	4 (3.1)	124 (96.9)	128 (100)	1 (0.8)	127 (99.2)	128 (100)	1 (0.8)	125 (99.2)	126 (100)
60 ปีขึ้นไป	6 (11.5)	46 (88.5)	52 (100)	4 (7.7)	48 (92.3)	52 (100)	3 (5.8)	49 (94.2)	52 (100)	4 (7.7)	48 (92.3)	52 (100)
χ^2	9.70896			5.78500			14.23125			15.75849		
P	.08391			.32771			.01421*			.00757*		

*P < .05

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อภาพ/เสียงประกอบและเทคนิคของรายการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยพบว่าประชาชนในกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจมากกว่าอื่น ๆ ส่วนด้านเนื้อหาและรูปแบบการผลิต รายการท่าเมืองท่าฝรั่งของอัยกของชาว พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลักษณะทางประชากร : การศึกษา

ตารางที่ 12 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการรอบบ้านล้านนาของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

อายุ ความพึงพอใจ	เนื้อหา			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ประถมศึกษา	44 (30.3)	101 (69.7)	145 (100)	15 (10.3)	130 (89.7)	145 (100)	5 (3.4)	140 (96.6)	145 (100)	2 (1.4)	143 (98.6)	145 (100)
มัธยมตอนต้น	40 (34.2)	77 (65.8)	117 (100)	12 (10.3)	105 (89.7)	117 (100)	4 (3.4)	113 (96.6)	117 (100)	6 (5.1)	111 (94.9)	117 (100)
ม.6/ปวช.	15 (25.0)	45 (75.0)	60 (100)	9 (14.8)	52 (85.2)	61 (100)	5 (8.2)	56 (91.8)	61 (100)	6 (9.1)	60 (60.9)	66 (100)
ปวส/ อนุปริญญา	22 (35.5)	40 (64.5)	62 (100)	13 (21.0)	49 (79.0)	62 (100)	3 (4.8)	59 (95.2)	62 (100)	7 (11.3)	55 (88.7)	62 (100)
ปริญญาตรี	3 (37.5)	5 (62.5)	8 (100)	2 (25.0)	6 (75.0)	8 (100)	8 (72.7)	3 (27.3)	11 (100)	5 (38.5)	8 (61.5)	13 (100)
สูงกว่า ปริญญาตรี	4 (50.0)	4 (50.0)	8 (100)	2 (28.6)	5 (71.4)	7 (100)	2 (50.0)	2 (50.0)	4 (100)	1 (50.0)	1 (50.0)	2 (100)
χ^2	2.54393			8.66552			3.21757			2.103252		
P	.76987			.12317			.66648			.00050***		

***P < .001

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อเทคนิคการผลิตรายการรอบบ้านล้านนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 001 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี - สูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อเทคนิคการผลิตรายการรอบบ้านล้านนามากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับอื่นๆ และไม่มี ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรูปแบบ ภาพ/เสียงประกอบ และเทคนิคการผลิตของรายการรอบบ้านล้านนา ของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 13 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการเกมทำดวลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

อายุ ความพึงพอใจ	เนื้อหา			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ประถมศึกษา	14 (9.7)	131 (90.3)	145 (100)	8 (5.5)	137 (94.5)	145 (100)	2 (1.4)	145 (98.6)	147 (100)	2 (1.4)	143 (98.6)	145 (100)
มัธยมตอนต้น	15 (12.8)	102 (87.2)	117 (100)	7 (6.0)	110 (94.0)	117 (100)	1 (0.9)	116 (99.1)	117 (100)	1 (0.9)	116 (99.1)	117 (100)
ม.6/ปวช.	8 (13.1)	53 (86.9)	61 (100)	5 (8.2)	56 (91.8)	61 (100)	2 (3.3)	59 (96.7)	61 (100)	2 (3.3)	59 (96.7)	61 (100)
ปวส./ อนุปริญญา	11 (17.7)	51 (82.3)	62 (100)	5 (8.1)	57 (91.9)	62 (100)	6 (9.7)	56 (90.3)	62 (100)	3 (4.8)	59 (95.2)	62 (100)
ปริญญาตรี	2 (25.0)	6 (75.0)	8 (100)	1 (12.5)	7 (87.5)	8 (100)	1 (11.2)	8 (88.8)	9 (100)	2 (20.0)	8 (80.0)	10 (100)
สูงกว่า ปริญญาตรี	2 (28.6)	5 (71.4)	7 (100)	2 (38.6)	5 (71.4)	7 (100)	3 (60.0)	2 (40.0)	5 (100)	3 (60.0)	2 (40.0)	5 (100)
χ^2	4.03838			1.41246			20.19714			4.27572		
P	.54390			.92295			.00115*			.51044		

*P < .05

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อภาพ/เสียงประกอบของรายการเกมทำดวลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อภาพ/เสียงประกอบของรายการเกมทำดวลมากกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับอื่น ส่วนในด้านเนื้อหา รูปแบบและเทคนิคการผลิตรายการเกมทำดวล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 14 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการท่าเมืองท่าฝรั่งของอัยกของชาวของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

อายุ ความพึงพอใจ	เนื้อหา			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ประถมศึกษา	4 (2.8)	141 (97.2)	145 (100)	2 (1.4)	143 (98.6)	145 (100)	1 (0.7)	144 (99.3)	145 (100)	4 (2.7)	145 (97.3)	149 (100)
มัธยมตอนต้น	5 (4.3)	112 (95.7)	117 (100)	2 (1.7)	115 (98.3)	117 (100)	1 (0.8)	117 (99.2)	118 (100)	2 (1.7)	113 (98.3)	115 (100)
ม.6/ปวช.	4 (6.6)	57 (93.4)	61 (100)	2 (3.3)	59 (96.7)	61 (100)	1 (1.6)	60 (98.4)	61 (100)	2 (3.3)	59 (96.7)	61 (100)
ปวส/ อนุปริญญา	6 (9.7)	56 (90.3)	62 (100)	5 (8.1)	57 (91.9)	62 (100)	2 (3.2)	60 (96.8)	62 (100)	2 (3.3)	59 (96.7)	61 (100)
ปริญญาตรี	1 (12.5)	7 (87.5)	8 (100)	1 (12.5)	7 (87.5)	8 (100)	2 (20.0)	8 (80.0)	10 (100)	2 (20.0)	8 (80.0)	10 (100)
สูงกว่า ปริญญาตรี	5 (71.4)	2 (28.6)	7 (100)	5 (71.4)	2 (28.6)	7 (100)	2 (50.0)	2 (50.0)	4 (100)	2 (50.0)	2 (50.0)	4 (100)
χ^2	5.81041			9.87944			4.71864			4.91601		
P	.32511			.07872			.45117			.42622		

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจต่อเนื้อหา รูปแบบ ภาพ / เสียงประกอบและเทคนิคการผลิตของรายการท่าเมืองท่าฝรั่งของอัยกของชาวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจต่อเนื้อหา รูปแบบ ภาพ/เสียง และเทคนิคการผลิตรายการท่าเมืองท่าฝรั่งของอัยกของชาว

ลักษณะทางประชากร : รายได้

ตารางที่ 15 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการรอบบ้านด้านนาของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับรายได้

รายได้ ความพึงพอใจ	เนื้อหา			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ไม่มีรายได้	22 (28.9)	54 (71.1)	76 (100)	10 (13.2)	66 (86.8)	76 (100)	4 (5.3)	72 (94.7)	76 (100)	4 (5.3)	72 (94.7)	76 (100)
ต่ำกว่า 2,500 บาท	15 (30.0)	35 (70.0)	50 (100)	6 (12.0)	44 (88.0)	50 (100)	1 (2.0)	50 (98.0)	51 (100)	3 (6.0)	47 (94.0)	50 (100)
2,501 - 5,000 บาท	23 (43.4)	30 (56.6)	53 (100)	10 (18.9)	43 (81.1)	53 (100)	3 (5.7)	50 (94.3)	53 (100)	2 (3.8)	51 (96.2)	53 (100)
5,001 - 10,000 บาท	24 (34.3)	46 (65.7)	70 (100)	6 (8.5)	65 (91.5)	71 (100)	2 (2.8)	69 (97.2)	71 (100)	2 (2.8)	69 (97.2)	71 (100)
มากกว่า 10,000 บาท	22 (40.7)	32 (59.3)	54 (100)	10 (18.5)	44 (81.5)	54 (100)	4 (7.4)	50 (92.6)	54 (100)	4 (7.4)	50 (92.6)	54 (100)
χ^2	11.98669			4.94583			4.34119			3.34452		
P	.03497*			.42624			.50141			.64703		

*P < .05

จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกันมีความพึงพอใจต่อเนื้อหาของรายการรอบบ้านด้านนา ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 2,501 - 5,000 บาท มีความพึงพอใจต่อเนื้อหาของรายการรอบบ้านด้านนามากกว่ากลุ่มอื่นๆ และไม่พบความแตกต่างของความคิดเห็นต่อรูปแบบ ภาพ/เสียงประกอบและเทคนิคการผลิตรายการรอบบ้านด้านนาของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลักษณะทางประชากร : รายได้

ตารางที่ 16 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการเกมห้าดวงของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับรายได้

รายได้ ความพึงพอใจ	เนื้อหา			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ไม่มีรายได้	9 (11.8)	67 (88.2)	79 (100)	6 (7.9)	70 (92.1)	76 (100)	1 (1.3)	75 (98.7)	76 (100)	1 (1.3)	75 (98.7)	76 (100)
ต่ำกว่า 2,500 บาท	8 (16.0)	42 (84.0)	50 (100)	1 (2.0)	49 (98.0)	50 (100)	1 (2.0)	50 (98.0)	51 (100)	-	50 (100)	50 (100)
2,501 - 5,000 บาท	5 (9.4)	48 (98.6)	53 (100)	8 (15.1)	45 (84.9)	53 (100)	1 (1.9)	52 (98.1)	53 (100)	2 (3.8)	51 (96.2)	53 (100)
5,001 - 10,000 บาท	7 (9.9)	64 (90.1)	71 (100)	3 (4.2)	68 (95.8)	71 (100)	1 (1.4)	70 (98.6)	71 (100)	1 (1.4)	70 (98.6)	71 (100)
มากกว่า 10,000 บาท	11 (20.4)	43 (79.6)	54 (100)	5 (9.3)	49 (90.7)	54 (100)	5 (9.3)	49 (90.7)	54 (100)	4 (7.4)	50 (92.6)	54 (100)
χ^2	4.88402			11.35085			14.35948			12.14413		
P	.43020			.04485*			.01348*			.03287		

*P < .05

จากตารางที่ 16 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกันมีความพึงพอใจต่อรูปแบบ ภาพ/เสียงประกอบ และเทคนิคการผลิตรายการเกมห้าดวงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 2,501 - 5,000 บาท มีความพึงพอใจต่อรูปแบบของรายการเกมห้าดวงมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ และกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท มีความพึงพอใจต่อภาพ/เสียงประกอบและเทคนิคการผลิตรายการมากกว่ากลุ่มรายได้ระดับอื่น และไม่พบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อเนื้อหาของรายการเกมห้าดวงของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 17 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการท่าเมืองท่าฝรั่งเศสของอัยของชาวของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับรายได้

รายได้ ความพึงพอใจ	เนื้อหา			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ไม่มีรายได้	6 (7.9)	70 (92.1)	79 (100)	2 (2.6)	74 (97.4)	76 (100)	1 (1.3)	75 (98.7)	76 (100)	3 (3.9)	73 (96.1)	76 (100)
ต่ำกว่า 2,500 บาท	2 (4.0)	48 (96.0)	50 (100)	50 (100)	-	50 (100)	1 (2.0)	48 (98.0)	49 (100)	1 (2.0)	50 (98.0)	51 (100)
2,501 - 5,000 บาท	3 (5.7)	50 (94.3)	53 (100)	1 (2.0)	53 (98.0)	54 (100)	4 (7.0)	53 (93.0)	57 (100)	2 (3.8)	51 (96.2)	53 (100)
5,001 - 10,000 บาท	1 (1.4)	70 (98.6)	71 (100)	-	71 (100)	71 (100)	1 (1.4)	68 (98.6)	69 (100)	2 (2.8)	69 (97.2)	71 (100)
มากกว่า 10,000 บาท	6 (11.1)	48 (88.9)	54 (100)	2 (3.7)	52 (96.3)	54 (100)	2 (3.7)	52 (96.3)	54 (100)	2 (3.7)	52 (96.3)	54 (100)
χ^2	9.32199			8.72637			2.79790			5.50161		
P	.09689			.12049			.73111			.35777		

จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกันมีความพึงพอใจต่อเนื้อหา รูปแบบ ภาพ/เสียงประกอบ และเทคนิคการผลิตรายการของรายการท่าเมืองท่าฝรั่งเศสของอัยของชาว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจต่อเนื้อหา รูปแบบ เพลง ภาพ/เสียง เทคนิคการผลิตรายการท่าเมืองท่าฝรั่งเศสของอัยของชาว

ลักษณะทางประชากร : เขตที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 18 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการรอบบ้านล้านนาของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย

เขตเทศบาล ความพึงพอใจ	เนื้อหา			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ในเขตเทศบาล	81 (40.7)	118 (59.3)	199 (100)	36 (18.0)	164 (82.0)	200 (100)	12 (6.0)	188 (94.0)	200 (100)	10 (5.0)	190 (95.0)	200 (100)
นอกเขต เทศบาล	45 (22.5)	155 (77.5)	200 (100)	16 (8.0)	184 (92.0)	200 (100)	5 (2.5)	195 (97.5)	200 (100)	7 (3.5)	193 (96.5)	200 (100)
χ^2	15.297			8.841			3.010			.552		
P	.00009*			.00294*			.082			.45713		

*P < .05

จากตารางที่ 18 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเขตอาศัยต่างกัน มีความพึงพอใจในเนื้อหาและรูปแบบของรายการรอบบ้านล้านนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาล มีความพึงพอใจต่อเนื้อหาและรูปแบบของรายการรอบบ้านล้านนามากกว่ากลุ่มตัวอย่างนอกเขตเทศบาล

ส่วนภาพ/เสียง และเทคนิคการผลิตรายการของรายการรอบบ้านล้านนาไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 19 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการเกมหาคาวลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย

เขตเทศบาล ความพึงพอใจ	เนื้อหา			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ในเขตเทศบาล	34 (17.0)	166 (83.0)	200 (100)	16 (8.0)	184 (92.0)	200 (100)	7 (3.5)	193 (96.5)	200 (100)	5 (2.5)	195 (97.5)	200 (100)
นอกเขต เทศบาล	16 (8.0)	184 (92.0)	200 (100)	10 (5.0)	190 (95.0)	200 (100)	2 (1.0)	198 (99.0)	200 (100)	3 (1.5)	197 (98.5)	200 (100)
χ^2	7.40571			1.48087			2.84172			5.1020		
P	.00650**			.22364			.09185			.47505		

**P < .01

จากตารางที่ 19 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเขตอาศัยต่างกัน มีความพึงพอใจในเนื้อหารายการเกมหาคาวลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาล มีความพึงพอใจต่อเนื้อหารายการเกมหาคาวลมากกว่ากลุ่มตัวอย่างนอกเขตเทศบาล และไม่พบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรูปแบบ ภาพ/เสียงประกอบและเทคนิคการผลิตรายการของรายการเกมหาคาวลของกลุ่มตัวอย่างที่มีเขตอาศัยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 20 แสดงการทดสอบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรายการท่าเมืองท่าฝรั่งของอึกของช่างของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย

เขตเทศบาล ความพึงพอใจ	เนื้อหา			รูปแบบ			ภาพ/เสียง			เทคนิคการผลิต		
	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม	พอใจ	ไม่พอใจ	รวม
ในเขตเทศบาล	17 (8.5)	183 (91.5)	200 (100)	9 (4.5)	191 (95.5)	200 (100)	4 (2.0)	196 (98.0)	200 (100)	5 (2.5)	193 (97.5)	198 (100)
นอกเขตเทศบาล	3 (1.5)	197 (98.5)	200 (100)	3 (1.5)	197 (98.5)	200 (100)	2 (1.0)	198 (99.0)	200 (100)	2 (1.0)	198 (99.0)	200 (100)
χ^2	10.31579			3.09278			4.04040			2.72810		
P	.00132**			.07864			.04442*			.09860		

*P < .05

**P < .01

จากตารางที่ 20 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตอาศัยต่างกัน มีความพึงพอใจในเนื้อหา และภาพ/เสียงของรายการท่าเมืองท่าฝรั่งของอึกของช่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในเขตเทศบาล มีความพึงพอใจต่อเนื้อหาและภาพ/เสียง ของรายการท่าเมืองท่าฝรั่งของอึกของช่างมากกว่ากลุ่มตัวอย่างนอกเขตเทศบาล และไม่พบความแตกต่างของความพึงพอใจต่อรูปแบบ และเทคนิคการผลิตรายการท่าเมืองท่าฝรั่งของอึกของช่าง ของกลุ่มตัวอย่างที่มีเขตอาศัยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง

ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามแสดงความเห็นในการปรับปรุงรายการโทรทัศน์ สถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง ของกลุ่มตัวอย่างในเขตจังหวัดลำปาง ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล พบแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ลำปาง สรุปได้ดังนี้

1. ด้านเทคนิค - ควรปรับปรุงสัญญาณภาพและเสียงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ด้านข่าว - ควรเพิ่มเวลาการเสนอข่าว
- ควรเสนอข่าวที่ทันเหตุการณ์
- ควรมีรายละเอียดภาพและข้อมูลข่าวเพิ่มขึ้น
- ควรมีรายการวิเคราะห์ข่าวที่สำคัญ

3. ด้านรายการ

3.1 การนำเสนอรายการ

- ควรปรับปรุงการนำเสนอรายการและฉาก
- ควรปรับปรุงการออกเสียงของผู้ประกาศ
- ควรปรับปรุงการถ่ายทอดสด

3.2 ความรู้ สารคดีและกีฬา

- ควรมีรายการเสริมความรู้แก่เด็ก เช่น เกมสัปดาห์วันหยุด
- ควรมีความรอบรู้ด้านวิทยาศาสตร์
- ควรมีรายการที่เป็นคติสอนใจ
- ควรมีรายการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เช่น ละครขอ
- ควรมีสารคดีชีวิตสัตว์
- ควรมีรายการกีฬาในประเทศหรือต่างประเทศเพิ่มขึ้น
- ควรมีการถ่ายทอดกีฬาเป็นประจำ

3.3 ด้านบันเทิง

- ควรมีรายการบันเทิงเพิ่มขึ้นได้แก่ ละครจบในตอน, ภาพยนตร์ไทยเรื่องยาว, ภาพยนตร์จีน, เพลงเก่า, เพลงลูกทุ่ง, คอนเสิร์ต, รายการตลก, การ์ตูน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เสนอแนะประเด็นทั้งด้านเทคนิค ข่าว และ รายการแล้ว สรุปได้ว่าประชาชนให้ความสนใจกับรายการประเภทอื่น ๆ โดยเฉพาะด้านข่าวมากกว่ารายการประเภทส่งเสริมวิถีชีวิตและภูมิปัญญา จะมีอยู่บ้างที่ประชาชนให้ความสนใจกับภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ก็เป็นไปในลักษณะเพื่อความบันเทิงมากกว่า การตระหนักถึงคุณค่าของวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของตนอย่างจริงจัง